
Доповідь генерального директора НБУВ О. С. Онищенка «Про стан та завдання розвитку в НАН України бібліотечно-інформаційної справи»

Розвиток бібліотечно-інформаційної справи в НАН України відбувається за трьома основними напрямами:

- ◆ накопичення універсального багатовидового інформаційного ресурсу;
- ◆ впровадження електронних інформаційних технологій;
- ◆ удосконалення інформаційного мультисервісу.

Накопичення інформації, насамперед знання, в усіх формах і на всіх видах носіїв – первинна, базова ланка діяльності бібліотечних та інформаційних служб, їх зона відповідальності за стан у науці. Без широкого й оперативного інформаційного забезпечення жодні дослідні програми не повноцінні, жодні інноваційні суспільні реформи не здійсненні.

Концептуальною і стратегічною помилкою всіх наших програм інформатизації – від загальнодержавних до корпоративних, локальних – є те, що в них або не передбачені, або не є пріоритетними проблеми створення, накопичення, введення в обіг інформації, передусім наукової. Усе зводиться до створення інформаційних систем, мереж, каналів, технологій. Безумовно, без цього теж не буде інформатизації. Однак, то окрема тема. Головна проблема – зміст. Чим будуть наповнені інформаційні системи і мережі? Чи не стається так, що, створивши їх, ми прокачуватимемо по супермагістралях за супертехнологіями на супершвидкостях гіантські потоки просто інформаційного шуму, псевдонаукової, псевдокультурної, а то й негативної інформації? І не отямимося, як опінимось у далекому від науки інформаційному полі, що працює за найновішими технологіями.

Попри всю важливість техніко-технологічної складової інформатизації на першому плані має бути змістова складова. Та саме тут в останнє десятиріччя помітні відставання, зриви, а то й провали.

Треба відзначити, що за час існування Академії у ній сформувалася потужна бібліотечно-інформаційна система. Вона включає Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського (НБУВ), Львівську наукову бібліотеку імені В. Стефаника (ЛНБ), 94 бібліотеки науково-дослідних установ, 70 підрозділів науково-технічної інформації, видавництва «Наукова думка», «Академперіодика» та видавничі служби науково-дослідних установ.

Фонд системи має близько 30 млн бібліотечних одиниць. У НБУВ та ЛНБ зберігається абсолютна більшість друкованої продукції і рукописних кодексів, створених в Україні від часу появи в ній писемності. Колекції цих бібліотек занесено до Державного реє-

стру національного культурного надбання. Розгортається процес накопичення електронних ресурсів. Половина науково-дослідних установ НАН України має вихід в Інтернет.

У складі НБУВ функціонують Фонд президентів України, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів вищої влади, Національна юридична бібліотека. Традиційно бібліотеки системи НАН України здійснюють інформаційний супровід науково-дослідних та інженерно-конструкторських робіт, а також обслуговують широкі кола читачів. НБУВ та ЛНБ стали великими науково-інформаційними й культурно-просвітницькими комплексами. НБУВ є базовою установовою Ради директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

Проте, все це не усуває тривоги за долю бібліотек НАН України і всієї її бібліотечно-інформаційної системи. Головний негатив – звуження й уповільнення темпів накопичення інформаційного ресурсу. За 10 років (1992–2002) загальний фонд бібліотек НАН України (без НБУВ і ЛНБ) не тільки не зрос, а навіть дещо скоротився (з 8934 тис. прим. до 8933 тис.). У 1992 р. до бібліотек науково-дослідних установ надійшло 791 тис. прим., а в 2002 р. – 83 тис., тобто майже у 10 разів менше. Середній річний показник надходжень на одну бібліотеку в 1992 р. становив 8700 прим., а в 2002 р. – 883. 60 бібліотек з 94 мають показник нижчий за середній. На 80 відсотків бібліотеки комплектуються за рахунок дарунків. Зрозуміло, що про цільове поповнення галузевого фонду не йдеся.

Значно знизилася закупівля книжок – основне джерело цілеспрямованого поповнення фондів. Мінекономіки віднесло закупівлю книжкової продукції до капітальних витрат, а вони фінансуються найгірше, тому придбати фундаментальну наукову літературу стало складно. Навіть НБУВ, яка з усіх бібліотек НАН України фінансується найкраще, за останні три роки (2000–2002) кошти на закупівлю літератури скорочені в 3,2 рази (з 165 тис. грн. до 51 тис.).

Валютна передплата іноземної науково-технічної літератури фінансується з великим запізненням, не в повному обсязі, а то й зовсім не фінансується (роки 1997, 1998, 2000 і 2002). У цьому році з 4,5 млн грн., виділених на цю справу, досі надійшло лише 1,8 млн. А вже проминуло півроку. За таких умов дуже важко працювати з постачальниками. Через незадовільне фінансування за 1995–2002 рр. НБУВ, яка здійснює централізовану валютну передплату для Академії,

міністерств і відомств, недоодержала 8766 річних комплектів зарубіжних журналів.

Виручає, але не повністю, міжнародний книгообмін (МКО). Минулого року НБУВ одержала цим шляхом зарубіжної літератури на суму 3 606 600 грн., витративши тільки 382 000 грн. Та й тут до нестачі коштів на закупівлю додається ще нестача коштів на пересилку. Канал МКО, що традиційно давав 60 відсотків зарубіжних книжкових надходжень, теж звужується. У 2002 р. НБУВ по МКО одержала зарубіжних видань у 9 разів менше, ніж на початку 90-х, і втратила 545 партнерів по книгообміну (було 1650 у 70 країнах, стало 1105 у 66). Така ситуація ставить під загрозу виконання завдання формування в НАН України головної загальнодержавної колекції світової наукової літератури.

Раніше надходження до НБУВ вітчизняної літератури надійно забезпечували закони про обов'язковий примірник. Бібліотека одержувала два примірники всіх творів друку України. Закон України «Про обов'язковий примірник документів» залишив за нами один примірник. До того ж не відпрацьовано механізм його виконання. Зокрема, нечітко визначено, хто і за які кошти його доставляє. Сказано: виробник. А хто він? Видавництво, друкарня чи організація-замовник? Поставлено під загрозу формування в НБУВ Архіву творів друку України, що здійснювалося до сьогодні.

Крім того, не всі установи НАН України виконують цей Закон та постанову Президії Академії про безоплатне передання НБУВ 25 примірників видань для МКО. У 2003 р. ми отримуємо ці примірники лише від 35 установ. Інші 25 установ відмовилися виконувати цю постанову (передавати журнали, що вони їх видають), а саме інститути геологічних наук, кібернетики, фізики конденсованих систем, механіки, геохімії, мовознавства, морський геофізичний, мистецтвознавства, проблем матеріалознавства, проблем міцності, держави і права, надтвердих матеріалів, електродинаміки, загальної і неорганічної хімії, біохімії, географії, фізтех низьких температур, фізтех (Донецьк), фізико-механічний (Львів), філософії, монокристалів, колоїдної та хімії води, економіки, Центр ім. Г. М. Доброва, Центр пам'яткознавства.

Це спричинює збої у формуванні архівної колекції видань Академії і розсланні їх бібліотекам та інформаційним центрам академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

Нині у процес наповнення інформаційного ресурсу дедалі активніше включаються електронні канали. Взагалі доля і перспективи розвитку бібліотек залежать від того, зуміють чи ні бібліотеки освоїти інформаційно-комунікативні технології, поєднати традиційний ресурс з електронним. А перспективи інформатизації, у свою чергу, залежать від того, будуть чи не будуть переміщені в електронне середовище бібліотеки, які досі концентрували в собі абсолютну

більшість наукової інформації на паперових носіях.

В Україні досі складалася загальна тенденція формування комп'ютерних інформаційних мереж поза бібліотеками, тоді як саме участь останніх у цій справі має бути визначальною, бо вони основні володарі інформації. Ігнорувати їх – велика помилка. Вона веде до розриву каналів паперової і електронної інформації. А проблема полягає в їх інтеграції.

Академічна бібліотечно-інформаційна система намагається розвиватися в руслі об'єднання традиційних і новітніх ресурсів. До книжково-журнальних фондів додаються електронні. У половині установ створені локальні комп'ютерні мережі з виходом в Інтернет. Розширяється використання кумулятивної інформації на CD-ROM. Створюються каталоги-навігатори по ресурсах Інтернету, електронні каталоги нових надходжень, бази даних, елементи електронних бібліотек, збираються електронні версії книжок і журналів. Усе це виставляється на веб- сайтах. Лідером тут є Відділення фізики і астрономії, де майже всі інститути оприлюднили в Інтернеті інформацію про свою діяльність.

Інформативними є сайти інститутів кібернетики, фізіології, фізічної хімії, біохімії, металофізики, надтвердих матеріалів, гідромеханіки, електрозварювання, проблем реєстрації інформації, економіки промисловості, соціології, літератури, Ради по вивченю продуктивних сил, ЛНБ, Президії НАН України.

У НБУВ уже функціонує повноцінна універсальна електронна бібліотека, доступ до ресурсів якої надається веб-сайтом, де вміщено понад 25 тис. файлів об'ємом 2,8 GB. Щодня сайт НБУВ відвідує 1800–2000 абонентів, що дорівнює кількості відвідувань бібліотеки читачами, а кількість наданих користувачам файлів перевищує щоденну книговидачу. В НБУВ створено веб-портал соціогуманітарних наук, де концентрується інформація установ Секції суспільних і гуманітарних наук, поки що переважно Відділення історії, філософії та права. На базі цього порталу розпочинається створення іншого – «Академічна наука України».

Однак при всьому цьому рівень і темпи комп'ютеризації академічних бібліотек та інформаційних служб не відповідають зростаючим потребам сьогодення. Тут стикнулися для одночасного розв'язання три проблеми: технічна, технологічна і кадрова. Наявний комп'ютерний парк для цього недостатній, до того ж він складається з ненайновіших моделей. Та найважче з програмним забезпеченням. Вітчизняного бібліотечного програмного забезпечення не існує. Всі працюють на уламках зарубіжного, пристосованого до своїх потреб. Зарубіжні програми надто дорогі і не розраховані на наші технології.

Вихід один – просити й зобов'язати Відділення інформатики розробити і постійно підтримувати програмне забезпечення для бібліотечно-інформаційних

систем (модулі АРМів, стандарти бібліографічного опису, інформаційно-пошуковий апарат). Бібліотеки самі цього зробити не зможуть. Безумовно, для цього необхідно виділити кібернетикам спеціальні цільові кошти. Потрібна насамперед вітчизняна постремійна СУБД. З неї можна буде робити різні варіанти програмних продуктів. Між іншим, тут криється величезне джерело прибутку: 45 тис. вітчизняних бібліотек різних відомств та ще архіви й музеї закуповували б таке програмне забезпечення. Інакше незабаром настане безвихідна ситуація: на неліцензійних програмах працювати не зможемо, своїх не матимемо, купувати зарубіжні було й буде невигідно.

Допомога кібернетиків потрібна і для завершення створення корпоративної академічної комп'ютерної мережі. Поки що вона надається точною і без належного програмного та технічного забезпечення. Раніше ми сподівалися, що свою мережу побудуємо в процесі створення Української науково-освітньої мережі «Уран», яка фінансувалася НАТО. Та на ці кошти закуплено лише телекомунікаційне обладнання для низки технічних університетів, а Академії не дісталося нічого.

Проект члена-кореспондента С. О. Довгого (Асоціація НОМУ – «Національна науково-дослідна та освітня мережа України»), про який було проінформовано на Президії, є новим варіантом створення загальноукраїнської науково-дослідної та освітньої комп'ютерної мережі. Ідея С. О. Довгого – створення в рамках Інтернету сегменту університетів і науково-дослідних установ, на якому містилася б наукова інформація, а не реклама, – заслуговує на всіляку підтримку. Є й інші великі програми – INTAS, GIANT. Але, як завжди, питання за фінансуванням. Тому доцільним було би взятися за реальніший проект – завершення академічної комп'ютерної інформаційної мережі. Вона використовуватиме як транспортне середовище наявні телекомунікаційні канали і надаватиме визначеному колу абонентів (користувачам з академічних установ, які «виходять» в Інтернет через їхні сайти) можливість доступу до відомчих інформаційних ресурсів. Для реалізації цієї мережі потрібно лише встановити на сайтах науково-дослідних установ НАН України стандартні програмні засоби селектування Інтернет-адрес. Знову ж прохання до кібернетиків: розробити ці засоби. Фактично академічна корпоративна мережа існує, але в розрізненому вигляді, і її фрагменти треба лише зв'язати.

Перспективна справа – розвиток онлайнового доступу до електронних ресурсів. Зараз зростає зацікавленість в електронних журналах. Онлайні наукові журнали підтримують в Інтернеті видавництва, які видають їх друковані версії.

Загальна кількість цих видань сягає 10 тис. Найбільше їх мають видавництва: EBSCO – 1000, Kluwer Academic Publisher – 700, Blackwell Science – 475,

Springer – 450, Elsevier Science – 400, Academic Press – 200.

Однак у відкритому доступі є всього 5 відсотків журналів, переважно гуманітарного профілю. Доступ до повних текстів статей електронних журналів надається, як правило, лише зареєстрованим користувачам.

Ефективно використовувати онлайнові журнали кооперативно, централізовано. У Росії, наприклад, коштом Фонду фундаментальних досліджень масово закуповуються електронні версії журналів. У 2001 р. на це було виділено 4 млн дол. США. Крім іншого, вартість електронних журналів удвічі менша за паперові. Закуплені онлайнові видання зосереджуються у спеціально для цього започаткованій Науковій електронній бібліотеці і надаються у віддаленому режимі доступу зареєстрованим користувачам (науковим установам, навчальним закладам, бібліотекам, інфоцентрам). Сьогодні у цій бібліотеці 2360 назв журналів із загальною кількістю статей близько 1,5 млн. У нас такий варіант можна було б реалізувати на базі НБУВ шляхом централізованої валютної передплати, за умови своєчасного надходження коштів.

Подальший розвиток комп'ютерних технологій у бібліотечно-інформаційній справі має відбуватися за такими напрямами: бібліографічний, реферативний, повнотекстовий і телекомунікаційний.

У рамках робіт бібліографічного напряму планується здійснити перехід до кооперативної каталогізації нових надходжень спільними зусиллями бібліотек НАН України, загальнодержавних та провідних університетських бібліотек, а також створити електронний архів генерального алфавітного каталогу.

Розвиток робіт з реферування передбачає поглиблення координації зусиль усіх суб'єктів системи документальних комунікацій (бібліотек, інформаційних, видавничих служб), спрямованих на наповнення загальнодержавної реферативної бази даних вичерпною інформацією щодо результатів діяльності українських учених і фахівців (сьогодні в цій базі даних відбувається 300 серіальних видань, загальна ж їх кількість в Україні перевищує 1 тис.). Надалі планується розробити рейтингову систему оцінки інформативності публікацій (аналог індексу цитування Інституту наукової інформації США), що ґрунтуються на бібліометричних, інфометричних і наукометричних дослідженнях реферативних ресурсів, і трансформувати існуючу систему реферування в трьохкомпонентну структуру, яка включатиме: реферативну базу даних з максимально повним відбиттям наукових публікацій, рейтингову систему оцінки інформативності цих публікацій і галузеві серії Українського реферативного журналу на паперових носіях з представленням у них найбільш інформативних матеріалів. Передбачається й розробка інтелектуальної системи автоматизованої підготовки на основі реферативних ресурсів ширококо-

го спектра науково-інформаційних матеріалів, включаючи оглядово-аналітичні та прогностичні.

Головним напрямом розвитку робіт з впровадження високих технологій у цілому стане формування повнотекстових інформаційних ресурсів і створення національної електронної бібліотеки. Відзначимо, що в умовах безперервного зростання обсягів знань, які слід кумулювати і поширювати в часі та просторі, електронна бібліотека є практично єдиною альтернативою розв'язання суперечності між високим інтелектуальним потенціалом суспільства і обмеженими можливостями системи документальних комунікацій на паперових носіях. Технологія формування фондів електронної бібліотеки передбачає, насамперед, обробку комп'ютерних версій публікацій, що надходять від інтелектуальних власників (наукових установ, навчальних закладів, учених і фахівців). Саме на зацікавленості науковців у введенні відомостей про результати їхніх напрацювань до світового інформаційного простору було сформовано наукову електронну бібліотеку обсягом 18 тис. документів. Однак, слід констатувати ігнорування деякими інститутами НАН України постанови Президії НАН України від 17 травня 2000 р. № 133 «Про виконання Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України», в п. 4.2 якої установам Академії рекомендовано «передавати до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського електронні версії монографій, збірників, препрінтів, журналів, неопублікованих праць для формування повнотекстових баз і банків даних електронної бібліотеки із збереженням авторських прав».

Передбачається активізувати формування електронних інформаційних ресурсів шляхом повнішого комплектування документами на компакт-дисках, архівування загально доступних наукових і соціально значущих веб-ресурсів, а також переведення в цифрову форму історико-культурних фондів, що має забезпечити створення ретроспективної електронної україніки.

У наступному році очікуються значні обсяги надходжень електронних наукових фахових видань, публікацій, які враховуватимуться при захисті дисертаційних робіт, що мають надходити до НБУВ згідно з Законом України «Про обов'язковий примірник документів». У даний час Положення про такі видання затверджено ВАК України, НАН України та МОН України і знаходиться на реєстрації у Міністерстві юстиції.

Наявність електронної бібліотеки дасть змогу розпочати розроблення інтелектуальних технологій семантичного аналізу текстів і розкриття акумульованих у них знань для творення нових інформаційних продуктів.

Розвиток телекомунікаційних робіт здійснюватиметься шляхом створення:

- системи дистанційного замовлення літератури читачами Бібліотеки безпосередньо з їхніх робочих місць у наукових установах, навчальних закладах тощо;
- служби електронної доставки документів віддаленим користувачам;
- нової системи документорозповсюдження (без видавництв і книжкових магазинів) шляхом поширення електронних публікацій на компакт-дисках і засобами глобальних комп'ютерних мереж з використанням білінгової системи розрахунків;
- корпоративних технологій взаємодії з іншими суб'єктами системи документальних комунікацій (бібліотеками, видавництвами тощо);
- загальноакадемічного порталу «Наука України», що сприятиме повнішому висвітленню в мережі Інтернет результатів діяльності установ НАН України, поглибленню їх інформаційної взаємодії із суспільством, активізації формування наукової електронної бібліотеки;
- академічної інформаційної мережі, що використовуватиме як транспортне середовище наявні канали Інтернет і надаватиме для зареєстрованих абонентів (тобто академічних установ) більш широкий спектр інформаційних послуг.

У перспективі слід запланувати і розробити спільно з інститутами Відділення інформатики інтелектуальну інформаційну систему, яка має забезпечити розпізнавання інформації, що вводиться голосом, скануванням, автоматизоване реферування та визначення тематики документів, проведення широкого спектра інфометричних і наукометричних досліджень електронних текстів і продукування нових знань.

Розвиток бібліотечно-інформаційної діяльності відбувається й щодо розширення спектра обслуговування, посилення власне інформаційних функцій. Для сучасного бібліотекаря вже недостатньо функцій книгоznавця, бібліографознавця. Він одночасно має бути ще й наукознавцем, інформацієзнавцем, Інтернет-навігатором, творцем вторинної, але завжди важливої і необхідної, інформації (довідкової, аналітичної, реферативної). Тобто формується нова комплексна професія – науково-інформаційний працівник. Необхідно надати працівникам бібліотечно-інформаційних служб і відповідний статус, порушивши це питання перед Міністерством праці і соціальної політики. А поки що є досвід створення на базі бібліотек, інформаційних, перекладацьких, видавничих підрозділів відділів інформаційно-технологічного забезпечення наукових досліджень і переведення їх працівників на наукові посади з відповідною оплатою праці, бо спеціалісти такого широкого профілю, про який йдеться, на 180–250 гривень працювати не хочуть.

Комп'ютеризація установ Академії потребує комп'ютерного «всеобучу» науковців. В іншому разі нам

загрожує т. зв. цифровий розрив між поколіннями науковців і ускладнення передання наукового досвіду. Старші покоління мають багатий науковий багаж, але вони не володіють комп'ютерною грамотою, а молодші опанували комп'ютер, та не скоро матимуть багаж старших. У міру перетворення комп'ютера на провідний засіб освоєння інформації інформаційний ресурс старших поколінь, що не освоїли комп'ютер, звужуватиметься, інноваційний потенціал – зменшуватиметься, а дистанція від молодших – зростатиме.

Комп'ютерний «всеобуч» найпростіше провести на базі бібліотек. Та й старші покоління науковців слід утвердити в бажанні мати власний комп'ютер.

До речі, загроза цифрового розриву – між поколіннями, між містом і селом, між регіонами – існує в державі в цілому. Без загальної комп'ютерної грамотності гальмуватимуться всі прекрасні ідеї електронного уряду, електронної торгівлі, електронних виборів, референдумів, зв'язків з громадськістю.

Наше населення щодо комп'ютера подвійно неграмотне: техніко-технологічно і мовно. Інтернет – поле переважно англомовне, про масове освоєння якого говорити не доводиться. Комп'ютер слід українізувати, щоб хоча б для внутрішнього вжитку він був доступний широким верствам. Це ще одне соціальне замовлення кібернетикам.

Розвиток бібліотечно-інформаційної справи також передбачає дбайливе збереження накопиченого ресурсу. Завдання завдань тут – гальмування природного внутрішнього руйнування кислотного паперу. На ньому створено абсолютну більшість вітчизняних творів друку, практично всю літературу останніх трьох століть. Газетний папір навіть півстолітньої давності починає розсипатися. Через кілька десятиліть розпочнеться масове руйнування книжкового фонду.

Вітчизняних технологій декислотизації паперу, як засобу подовження його існування, немає. Зарубіжні – дорогі і складні. Потрібні свої технології масової декислотизації паперу – прості, дешеві, доступні. Тут може бути і величезний прибуток для розробників, бо треба буде декислотизувати в бібліотеках лише книжок один мільярд.

Скрізь поширене перенесення паперових фондів на новітні носії, зокрема електронні. Однак і тут постає проблема їхньої довговічності. На мікроплівках, компакт-дисках інформація зберігається 50 років або й менше. Це бібліотеки не влаштовує, бо доведеться весь час її перезаписувати, що дорого, складно і незручно. Інститут проблем реєстрації інформації НАН України винайшов спосіб виготовлення компакт-дисків, які зберігають інформацію 500 років. Потрібні ж «тисячники» і більше.

Важливою для збереження фондів є підтримка в належному стані екології книгосховищ. Зараз у цій

справі на першому плані – боротьба із загрозою плісняви і спорів бібліотечних грибків. Минулорічна аварія у філії № 1 НБУВ показала, що жодна з існуючих технологій боротьби із заспореністю не є надійною і безпечною. Ми зняли заспореність з допомогою повітряочищувальних комплексів, але то має бути не одноразова акція, а безперервний процес.

Доцільно було б ініціювати державне замовлення відповідним інститутам на розробку технологій декислотизації паперу, виготовлення компакт-дисків, що зберігають інформацію тисячу і більше років, і боротьби з бібліотечним грибком. Це – загальні бібліотечні, архівні, музейні проблеми. Постала вже й проблема збереження електронної інформації.

Нагальною проблемою бібліотек є підтримка в робочому стані в бібліотеках систем тепло-, водо-, електропостачання та протипожежних систем і охоронної сигналізації, що перебувають у нездовільному стані. І без рішучих зрушень на краще нас завжди підстерігатимуть загрози аварії. Необхідним є спорудження нових бібліотечних корпусів і в Києві, і у Львові.

Користуючись нагодою, інформую, що минулорічна аварія тепломережі в НБУВ подолана за три місяці, без втрати жодної бібліотечної одиниці. Ми вдячні президіальній комісії, інститутам сорбції та проблем ендоекології та технічної теплофізики за розробку технології сорбційно-конвенційного висушування зволоженої літератури, Інституту мікробіології і вірусології – за моніторинг загиблості книгосховищ, а також усім, хто нам допомагав. Особлива вдячність Борису Євгеновичу Патону за постійне утримування під жорстким контролем перебігу подолання наслідків аварії.

Інформаційна справа завжди була неодмінною складовою інтелектуального потенціалу. Зараз її роль незмірно зростає у зв'язку з переходом до інформаційного суспільства. Попри складності, у ній назріли інноваційні підходи. Одним з них могло би бути створення в системі Академії загальнодержавного науково-інформаційного комплексу типу інформаційного полісу чи якогось подібного об'єднання, де б концентрувалися, оброблялися всі потоки наукової інформації, де б готовилися ефективні інформаційні продукти для влади, науки, освіти, культури, який би здійснював науково-інформаційний супровід суспільних перетворень.

Такий комплекс міг би бути створений на базі НБУВ із залученням усіх академічних бібліотек, а також основних загальнодержавних наукових бібліотек (технічна, медична, сільськогосподарська), які колись виділилися з нашої Бібліотеки.

Це був би інноваційний прорив у бібліотечно-інформаційній справі, універсальний науковий і практичний центр інформаційної індустрії.